

n. mohou býti takové žaloby o zaplacení kumulovány se žalobou, kterou se bylo domáháno práva zástavního, a § 95 j. n. s odvoláním na § 91 j. n. stanoví, že takové žaloby náleží před soud věci obtížené itehdy, kdyby podle ustanovení o předmětné příslušnosti byl k rozhodování o majetkovém nároku příslušný soud jiný. Leč v daném případě nebylo vůbec možno dovolávati se ani § 91 j. n., poněvadž nešlo o spojení žaloby na zaplacení pohledávky se žalobou, kterou se bylo domáháno zástavního práva, nýbrž jen o žalobu na zaplacení. (Na povaze této obligační žaloby nezměnilo se ničeho dodatkem k žalobnímu petitu: »zejména pod exekucí na nemovitost, zapsanou ve vl. č. . . .«.) Stejně Vážný civ. 2279, 2865 a j.

Pavel Winter.

K tomu poznamenáváme:

a) Za hypotekární žalobu jest pokládati buď žalobu, jejíž petit zní na »trpění exekuce do nemovitosti té a té«, nebo na »zaplacení pod exekucí na nemovitost tu a tu« (scil. pouze na nemovitost). První petit jest správný v každém případě hypotekární žaloby, druhý petit vlastně jen v takovém případě, kdy žalovaný má také povinnost platiti (srov. Pužman: »Žaloby a žalobní petity«, str. 163—169).

b) Je-li žalovaný hypotekární dlužník totožný s osobním dlužníkem, pak ovšem může petit zníti i na »zaplacení pod exekucí vůbec, zejména pod exekucí na nemovitosti ty a ty«, to jest pak žaloba obsahující jednak petit pravé hypotekární žaloby, a jednak s ní spojený petit žaloby na zaplacení. Nezáleží zajisté na tom, co jest na prvním místě: zda petit na zaplacení pod exekucí vůbec, či petit na zaplacení pouze pod exekucí do nemovitosti (správně petit na trpění exekuce na nemovitost). Připustíme-li, že jest to vlastně totožné, domáhá-li se žalobce »trpění exekuce na nemovitost« nebo »zaplacení pod exekucí jen na nemovitost« (Gl. U. 4113, Vážný 11.646, Pužman: »Žaloby a žalobní petity«, str. 163 a 164) a uznáme-li, že bez ohledu na hraní se slovy, jest cílem takto omezeného petitu jen provedení exekuce na nemovitost, a přiznáme-li takovému petitu

povahu žaloby hypotekární, pak není sporu, že rozhodnutí, proti kterému se pisatel hořejší glosy obrací, jest ve shodě se zákonem. Stačí uvážit, že při bližším přihlednutí smysl předmětné žaloby byl ten, že se domáhala:

odsouzení žalované strany k trpění exekuce na nemovitost (§§ 81, 95 j. n.), a

mimo to současně s touto hypotekární žalobou odsouzení žalobkyně k zaplacení pod exekucí vůbec (§ 91 j. n.). — Pozn. redakce.

Přísnější podmínky zajišťovací exekuce?

I. Podle § 370 ex. ř. jest podmínkou povolení zajišťovací exekuce osvědčení, že by vydobytí soudně přiřčené pohledávky bylo zmařeno nebo značně ztíženo. Po určitém kolísání zaujal bývalý nejvyšší soud ve Vídni na základě § 180 jedn. řádu stanovisko, že skutková podstata zajišťovací exekuce jest dána, jsou-li věřiteli vedeny exekuce na jmění, z kterého má býti kryta pohledávka navrhovatele. (Tak rozh. z 1. října 1901, č. 13.667, Gl. U. č. 1571, z 9. května 1906, čís. 7551 uveřejněné v Právniku z r. 1906, str. 606.)

Totéž stanovisko zaujal i náš nejvyšší soud v rozh. č. 2878 sb. n. s., kde vyslovil právní větu: »Zajišťovací exekuci jest též povoliti, je-li splnění vymáhaného nároku ohroženo jednáním osob třetích (zatížením majetku).« V důvodech pak uvádí:

»...Praví-li rekursní soud, že účelem exekuce k zajištění (§ 370 ex. ř.) není, aby se jednomu věřiteli dostalo uspokojení před druhými jen proto, že jest se obávati, že by ho mohli předejít, dlužno odvětit, že právě účelem exekuce k zajištění je, aby se věřiteli pojištění dostalo, když hrozí zmaření nebo ztížení dobytí jeho pohledávky, jak § 180, odst. 2 jedn. řádu praví, působením třetích osob, pravidelně tedy předskokem jiných věřitelů, kdežto prozatímní opatření slouží pouze proti hrozícím dispozicím dlužníka samého (§ 379, odst. 2 ex. ř.). Připušťeno budiž, že tímto tvrzeným zadlužením není sice ještě dokázáno, že vydobytí pohledávky zažalované bude zmařeno, ježto se neví,

jakou cenu má majetek povinné strany, do které výše jsou vyčerpány obnosy, jež byly dány na kauční hypotéky atd. Takového důkazu však není třeba a stačí pravděpodobnost tvrzeného nebezpečí. A taková pravděpodobnost, jež zakládá ohrožení, nesmí vzhledem na značné částky, jimiž majetek povinné strany byl zatížen, býti uznána.«

Stejně liberální stanovisko zaujal Nejvyšší soud v rozhodnutí č. 11.964 sb. n. s. V důsledku toho vyvinula se konstantní praxe soudů, které povolovaly zajišťovací exekuci, osvědčilo-li se, že jsou vedeny na dlužníka četné exekuce. Stanovisko toto jest zřejmě správné, neboť tím se nepoškozují ostatní věřitelé, kteří mají již vykonatelnou pohledávku. I tito mají možnost navrhnout zajišťovací exekuci.

II. Změnu zaujatého názoru Nejvyššího soudu zdálo se naznačovat rozhodnutí č. 13.456 sb. n. s., kde bylo vysloveno, že k osvědčení podle § 370 ex. ř. nestačí pouhé všeobecné tvrzení, že dlužník jest stíhán četnými exekucemi, neuvedli vymáhající věřitel nic, z čeho by se dalo souditi, že majetkové poměry dlužníka jsou tak špatné, že exekucemi jest jeho nárok objektivně ohrožen. Zcela odchylný názor zaujal však Nejvyšší soud v usnesení ze dne 5. října 1937, R I 905/37 a zamítl návrh na zajišťovací exekuci, povolenou procesním soudem na základě osvědčení, že jsou vedeny na dlužníka 3 exekuce na svršky. V důvodech tohoto dosud neuveřejněného rozhodnutí, když byl zdůraznil svoje stanovisko vyslovené v rozhodnutí č. 2878 a připustil, že k osvědčení nebezpečí stačí vedení tří exekucí, praví Nejvyšší soud: »... Toto osvědčení však nestačí, ježto návrhovač netvrdil, tím méně osvědčil okolnosti, z nichž by se dalo souditi, že majetkové poměry povinné strany jsou tak špatné, že předměty, na něž

jsou vedeny exekuce, jsou jediným majetkem exekucí postižitelným a nestačí ani ke krytí oněch 3 vymáhaných pohledávek a že proto již těmito 3 exekucemi jest nárok stěžovatele objektivně ohrožen.«

K tomu jest podotknouti: Nejvyšší soud tu žádá na věřiteli, aby osvědčil: 1. že cena zabavených svršků nestačí ani ke krytí pohledávek, pro které byly již exekuce provedeny, 2. že tyto svršky jsou jediným majetkem dlužníka.

Ad 1. K takovému osvědčení bude třeba znalce, který musí svršky prohlédnouti. Tím však bude dlužník již předem upozorněn, že hrozí exekuce a často zabavitelné svršky odstraní. Zjistí-li se pak, že zabavené svršky skutečně nestačí ke krytí předcházejících pohledávek, byla by zajišťovací exekuce pravděpodobně zbytečnou.

Ad 2. Nemá-li dlužník právě nemovitý majetek, jest pro věřitele, zejména pak bydlícího jinde, prakticky nemožné osvědčovat, že odpůrce nemá jiného majetku než onen, na který jsou vedeny exekuce. Což může věděti, zda exekut má ještě nějaké vkladní knížky nebo cenné papíry? A jaké osvědčovací prostředky má nabídnouti o těchto okolnostech?

Z výše uvedeného plyne, že kdyby Nejvyšší soud setrval na stanovisku, zaujatém ve výše uvedeném rozhodnutí, bylo by přivedeno ustanovení § 370 ex. ř. ad absurdum.
Karel Witz.

Jednotnost judikatury vrchního pojišťovacího soudu.

Vrchní pojišťovací soud rozhoduje s konečnou platností o právních rozepřích přikázaných mu zákonem čís. 221/1924 sb. (o sociálním pojištění), zákonem čís. 29/